

Luonnontuotepäivät 2015 – Rukahovi

Metsämarjojen talteenoton käytännöt kehittyvät

Mari Lukkariniemi
Luonnontuoteteollisuusyhdistys
Elintarviketeollisuusliitto ry

Luonnontuotteet elintarvikkeiden jalostuksen raaka-aineena

Raaka-aineiden saatavuuden epävarmuus on kasvun este.

Kansainvälistä kysyntää sekä itse raaka-aineille, että niistä valmistetuille jalosteille on, etenkin jos raaka-aineet ja tuotteet pystytään tuottamaan Luomu-ketjussa.

Kotimaassa luomun merkitys on marginaalisempi. Kaupallinen talteenotto on käytännössä ainoa tapa ylläpitää kaikille saatavilla olevaa erinomaista metsämarjoihin liittyvää ruokakulttuuriamme.

Kaupallisen poiminnan käytäntöjä tulee siis kehittää ja varmentaa, että toimintatavat ovat sekä taloudellisesti, että eettisesti kestäviä.

Mitä ala on tehnyt asioiden parantamiseksi?

Marjanpoiminnan talteenoton käytännöt

Kaupallisen metsämarjan talteenoton käytännöissä tulee huomioida vähintään seuraavat seikat:

1. Kutsuttavat henkilöt saavat realistisen käsityksen marjanpoiminnan haastavuudesta ja siitä, millaiset olosuhteet Suomessa on
2. Poimijat koulutetaan sekä hyviin poimintatapoihin, että suomalaisiin toimintatapoihin, esim. jokamiehen oikeus, liikennesäännöt, ja annetaan eväät metsässä pärjäämiseen.
3. Kutsujayrityksellä on kassavarat maksaa ostamansa marjat viivytyksettä poimijoille. Riski marjojen jälleenmyynnistä on marjojen ensiostajalla.
4. Poimijoiden tulo- ja menotasoja on seurattava

Marjanpoiminnan talteenoton käytännöt

Kaupallinen metsämarjan talteenotto vaatii myös marjan laadun ylläpitämiseksi tiettyjä vähimmäistoimia

1. Marjat on saatava metsästä kylmään nopeasti. Tehokas logistiikka sopimuspakastamoon on ensisijaisen tärkeää. Mustikka alkaa käydä varsin nopeasti. Lakka on yksi haastavimmista marjoista.
2. Esijäähdytyksen jälkeen marjat pakastetaan ja varastoidaan jatkojalostusta varten. Myös pakastamisen voi mokata!
3. Jäisten marjojen laadukas puhdistaminen on yksi ratkaisevista laatutekijöistä, tuotteisiin ei saa jäädä roskia
4. Logistiikkaketjussa ei saa olla marjojen lämpötilan vaihteluita aiheuttavia heikkoja lenkkejä. Kuljetuskaluston oltava asianmukainen.

Marjanpoiminnan talteenoton käytännöt

Mitä toimia tarvitaan, että metsämarjoja voitaisiin hyödyntää Suomessa entistä enemmän?

1. Pakastus-, puhdistus- ja varastointikapasiteettia tulisi lisätä marjaketjun alkupään läheisyydessä.
2. Marjoja pitää saada määrällisesti enemmän talteen. Ratkaisuja voi olla monenlaisia.
3. Hinnan tulee olla kilpailukykyinen. Erinomaiset marjamme ovat valitettavasti kansainvälisten markkinointigurujen myyntipuheiden varjossa. KV-markkinoilla viljelty pensasmustikka sekoitetaan herkästi metsämustikkaan.
4. Suomalaisen marjan saatavuus / hinta on toistaiseksi kilpailukyvyltään elintarviketeollisuuden raaka-ainemarkkinoilla niin heikkoa, että vain muutama teollisuusyritys pystyy hyödyntämään suomalaista marjaa tuotannossaan ympäri vuoden.